

Paul Dietrichi lõpumärk jõudis meie kooli muuseumisse

IV humanitaarlennu märk on kunstilises mõttes väga huvitav. Enamasti kujutati lõpumärgil kajakat, öökulli või kotkast. Sellel märgil on aga piiskopilinnuse vahitorn ja avatud raamat kuldse päikese taustal. Märgi valmistamisel on kasutatud erinevaid emaile ja väärismetalle.

Foto: Kalle Lõuna

Paul-Eduard Dietrich (1906-1942)
1925. aastal kooli lõpetamise järel

Foto: Rahvusarhiiv

Meie kooli muuseumis on aukohal vilistlaste lõpumärgid. Tegemist on omaaegsete gümnaasistide kavandite järgi valmistatud märkidega, mille kandmise au sai õpilane abituuriumis. Hiljuti jõudis meie muuseumisse lõpumärk, mis on unikaalne mitmel põhjusel. Esiteks on tegemist haruldase, 1925. aastal lõpetanud IV humanitaarlennu märgiga, ja teiseks kuulus see Paul Dietrichile.

Dietrichi äri oli saja aasta eest Haapsalu üks olulisemaid toitlustusasutusi. Selle rajas Paul Dietrich senior 20. sajandi alguses, ent segaste sõjasündmuste ajal jäi ta kadunuks ja ettevõtet hakkas edasi pidama tema abikaasa Helene. Nende poeg Paul Dietrich juunior lõpetas Läänemaa Ühisgümnaasiumi 1925. aastal. Tema lõputunnistus oli küll pigem keskpärane, ent tema käitumist hinnati kooli juhtkonna poolt heaks. Juba õpilasena töötas noormees suvekuudel erinevates pagariärides. Läänemaa Ühisgümnaasiumi lõpetamise järel asus ta õppima Tartu Ülikooli õigusteadust, ent õpingud valmistasid talle raskusi. 1928. aastal arvati ta üliõpilaste

nimekirjast välja. Ema palvel naasis noormees kodulinna, omandas kondiitri kutse ja sooritas Tallinnas kutseeksami. Ema surma järel sai temast koos õega perekonna pagari-ja kondiitriäri ning kohviku kaasomanik. Paul ja Benita Dietrichi äri tegutses edukalt kuni Nõukogude okupatsioonini. Ettevõtte oli tuntud eelkõige kvaliteetse kondiitritöö poolest, eriti kõrgelt hinnati sealseid kooke ja kohvi. Kindlasti külastasid seda ka kunagised Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilased ja õpetajad. Nõukogude ajal Dietrichite äri natsionaliseeriti, Paul vangistati ja ta suri 1942. aasta märtsis. 2013 võttis üks Haapsalu kohvikutest kasutusele austusavaldusena kunagistele tuntud pagarite ja kondiitrite Dietrichi nime.

Läänemaa Ühisgümnaasiumi IV humanitaarlennu lõpumärk jõudis muuseumisse tänu õpetaja Kadri Mittile, kes kodust arhiivi korrastades leidis vanaema materjalide hulgast Paul Dietrichile kuulunud lõpumärgi. Nimelt oli see märk keerulistel aegadel antud Pauli klassiõe Herta Jürgensoni (Naglas) kätte hoiule. Herta ise oli Haapsalu kooliõpetaja ja aktiivne vilistlane. Meie muuseumis on võimalik tutvuda ka Hertale kuulunud Läänemaa Keskkooli lõpumärgiga.

Suured tänud Kadri ja tema lähedastele kooli ajaloost hoolimise ning selle väärtustamise eest ja loomulikult hinnalise annetuse eest.

Foto: Dietrichi pagarid-kondiitrid töökojas 1933. Tagareas paremalt teine Paul Dietrich. HM F 1758:13 Ff 2531, Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid SA, <http://www.muis.ee/museaalview/1476119>